

NASJONAL
SIKKERHETSMYNDIGHET

Vår saksbehandler
Christer Veen Tjessem

Vår dato
2018-11-26

Vår referanse
A03 - S:18/03984-3

Deres dato
2018-08-22

Deres referanse
17/3649-1

Antall vedlegg

Side
1 av 4

Til
Kommunal- og
moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO
Norge

Høringssvar om forslag til endringer i forskrift om utlevering mv av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen - forskrift om eiendomsregistrering - forskrift om gebyr for tinglysing og forskrift om tinglysing

Nasjonalt sikkerhetsmyndighet (NSM) viser til høring av forslag til endringer i forskrift om utlevering, viderebruk og annen behandling av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen. NSM har følgende bemerkninger:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet opplyser i høringsnotatet at Statens kartverk skal gi den som har berettiget interesse etter matrikkellova § 30 annet ledd følgende opplysninger fra matrikkelen: hvem som er registrert eier eller fester, avtale eller vedtak om erverv av grunn til offentlig veg eller jernbane, framsatt krav om sak for jordskifteretten, bebygd areal, antall etasjer og deres bruksareal, heis, bygningshistoriske opplysninger, vannforsyning, avløp, energikilder og oppvarming, pålegg som gjelder bruk av grunn eller bygninger, adresser til matrikkelenheter, bygninger og bruksenheter, og sammenheng mellom matrikkelenheter, adresser og bygninger. Deretter fastslår femte ledd i samme paragraf i samme lov at matrikkelinformasjon ikke skal utleveres dersom vitale personlige eller offentlige interesser tilsier det. Bestemmelsen om skjermingsverdige bygningstyper i forskrift om utlevering, viderebruk og annen behandling av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen (forskriften) fastslår at opplysninger om visse bygningstyper er skjermingsverdige. Bestemmelsen er i hovedsak begrunnet i nevnte bestemmelse i matrikkelloven.

Departementet ber om høringsinstansenes syn på om bygningstypene listet i høringsnotatets punkt 5.1 fortsatt skal stå på listen over *skjermingsverdige bygningstyper*. Departementet påpeker videre at det samtidig er enkelte bygningstyper som ikke står på listen i dag, men som kunne vært omfattet av den. Departementet ber derfor også om høringsinstansenes vurdering av hvilke bygningstyper som kan være aktuelle å legge til listen.

Nasjonal sikkerhetsmyndighet mener at det ikke er hensiktsmessig at forskriftens bestemmelser fastsetter spesifikke kategorier av bygninger, fordi det vil kunne være ulike beskyttelsesbehov for bygninger innenfor hver enkelt kategori. Eksempelvis vil det kunne være noen kraftstasjoner der skjerming av eiendomsopplysninger gir en reell beskyttelseeffekt, samtidig som det vil være andre kraftstasjoner der slik skjerming ikke vil ha tilsvarende effekt.

For å ivareta offentlighetsprinsippet bør det unngås at bygninger som ikke har et reelt beskyttelsesbehov er omfattet av forskriftens bestemmelser om skjerming av eiendomsinformasjon fordi de inngår i en predefinert bygningskategori. Tilsvarende vil det kunne være eiendom der skjerming av eiendomsinformasjon vil gi en reel beskyttelseeffekt, men der eiendommen i seg selv er av en annen kategori enn dem listet i §5.1, og dermed ikke vil omfattes av bestemmelsene.

Vi er derfor av den oppfatning at man bør gå bort fra en liste av forhåndsdefinerte bygningstyper.

NSM foreslår at det enkelte sektordepartement gis myndighet til å fastsette at bestemte angitte bygninger, anlegg eller annen eiendom skal omfattes av bestemmelsene om å skjerme eiendomsopplysninger.

NSM foreslår derfor å endre teksten i § 2 bokstav g til å lyde:

«Skjermingsverdig eiendom: bestemt angitt bygning, anlegg eller annen eiendom fastsatt av et departement etter §5 (x) i denne forskrift»

NSM foreslår ny § 5 b:

«Det enkelte departement fastsetter skjermingsverdige eiendommer innenfor sitt ansvarsområde. Følgende kriterier skal legges til grunn for fastsettelse:

- 1. Den bestemt angitte bygningen, anlegget eller annen eiendom omfattes av bestemmelser i annet lovverk eller regelverk for beskyttelse av bygninger, anlegg eller annen eiendom.*
- 2. Skjerming av eiendomsopplysninger som omhandler en bygning, et anlegg eller annen eiendom etter det forrige kriteriet må kunne gi eiendommen en økt grad av beskyttelse mot sikkerhetstruende virksomhet sammenlignet med om opplysningene ikke skjermes.»*

«Når et departement fastsetter en skjermingsverdig eiendom, skal departementet samtidig fastsette kriterier som skal oppfylles i tilfeller hvor det, etter særskilt samtykke fra Statens kartverk, skal kunne gis tilgang til opplysninger om den skjermingsverdige eiendommen.»

«Fastsettelse skal meldes til Statens kartverk med angivelse av gårds- og bruksnummer som fastsettelsen gjelder for.»

Kriterium nummer 1 i NSMs forslag til ny § 5 b første ledd vil typisk omfatte, men ikke være begrenset til, følgende:

- a. Bestemt angitte objekter og infrastruktur som er utpekt og klassifisert som skjermingsverdige etter lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven 2018)
- b. Bestemt angitte anlegg omfattet av kapittel 5 i forskrift om forebyggende sikkerhet og beredskap i energiforsyningen
- c. Bestemt angitte anlegg omfattet av bestemmelsene i forskrift om fysisk beskyttelse av nukleært materiale og nukleære anlegg
- d. Bestemt angitte bygninger som er omfattet av § 2 nr. 1 i lov om politiet
- e. Bestemt angitte anlegg som er omfattet av storulykeforskriften
- f. Bestemt angitte objekter som omfattes av Kapittel VI A om beskyttelse av europeisk kritisk infrastruktur i sivilbeskyttelsesloven
- g. Bestemt angitte bygninger, anlegg eller annen eiendom som må beskyttes som følge av krav gitt i folkerettslig forpliktelse.

NSM foreslår følgende endringer i § 3 annet ledd bokstav b (endring markert i gult):

«*bygningsnummer, næringsgruppe, bygningsstatus og bygningstype med unntak av skjermingsverdige eiendommer*»

NSM foreslår følgende endringer i § 5 niende ledd (endring markert i gult)

«*Tilgang til opplysninger om skjermingsverdige eiendommer gis etter særskilt samtykke fra Statens kartverk. [...]*»

Departementene bør gis anledning til å fastsette skjerming av eiendomsopplysninger for enkeltbygninger eller for en gruppe bygninger av tilsvarende funksjonalitet eller type, såfremt de to kriteriene over er oppfylt.

Sikkerhetsloven 2018 trer i kraft 1. januar 2019. Loven fastsetter at departementene er ansvarlige for forebyggende sikkerhetsarbeid innenfor sine ansvarsområder.

Departementene skal blant annet utpeke og klassifisere skjermingsverdige objekter og infrastrukturer i sin sektor. Utpeking og klassifisering er et enkeltvedtak. Et objekt eller en infrastruktur er skjermingsverdige dersom det kan skade grunnleggende nasjonale funksjoner, og dermed få konsekvenser for statens evne til å ivareta nasjonale sikkerhetsinteresser, om objektet eller infrastrukturen får redusert funksjonalitet eller blir utsatt for skadeverk, ødeleggelse eller rettstridig overtakelse.

Om et departement fatter vedtak om utpeking og klassifisering, skal den virksomhet som eier eller råder over objektet eller infrastrukturen etablere sikkerhetstiltak for å beskytte objektet eller infrastrukturen. Sikkerhetstiltakene kan være en kombinasjon av barrierer og tiltak for å identifisere, verifisere og avverge sikkerhetstruende virksomhet. I all hovedsak er det virksomheten selv som bestemmer hvilke sikkerhetstiltak som skal etableres.

Det er likevel noen unntak. Noen sikkerhetstiltak er av en slik art at det er sektordepartementet som vedtar eller fastsetter at de skal etableres. Et slikt tiltak er krav om adgangsklarering for adgang til skjermingsverdig objekt eller infrastruktur, jf. sikkerhetsloven 2018 § 8-3.

Et annet slikt tiltak er departementets myndighet til å fastsette forbudsområder hvor det ikke er tillatt å bruke luftbårne sensorsystemer ved skjermingsverdige objekter jf. *forskrift om kontroll med informasjon innhentet med luftbårne sensorsystemer* § 3. De foreslåtte endringene i forskrift om utlevering, viderebruk og annen behandling av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen vil gi departementene et tredje tiltak som kan benyttes i det forebyggende sikkerhetsarbeidet i egen sektor.

Frode Skaarnes
avdelingsdirektør

Ketil Bonesmo
seksjonssjef

Dette dokumentet er elektronisk godkjent hos Nasjonal sikkerhetsmyndighet og sendes uten signatur.

MottakerlisteKopi til:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Postboks 8112 Dep, 0032 OSLO, Veslemøy Faafeng, Norge